

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ต้องพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากในช่วงประเทศไทยมีเงินออมซึ่งเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนไม่เพียงพอที่จะตอบสนองต่อความต้องการลงทุนภายในประเทศ จึงทำให้ประเทศไทยต้องนำเข้าเงินทุนจากต่างประเทศ เพื่อมาชดเชยช่องว่างการออมและการลงทุน ส่งผลให้เงินทุนนำเข้าสุทธิจากต่างประเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยมากขึ้น ดังนั้น เงินทุนเคลื่อนย้ายจากต่างประเทศ จึงน่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเงินทุนจากต่างประเทศส่งผลให้ทรัพยากรในการผลิตและการสะสมทุนภายในประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้การลงทุนภายในประเทศสูงขึ้น ซึ่งเมื่อเกิดการขยายตัวของการลงทุน ก็ย่อมส่งผลให้ผลผลิตภายในประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้ระบบเศรษฐกิจเกิดการขยายตัว หรือนำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนั่นเอง ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้ทำการศึกษาถึงบทบาทของเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิจากต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยอาศัยการประมาณค่าความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว (Cointegration Relationship) และการทดสอบความสัมพันธ์ในระยะสั้น (Error Correction Model: ECM) โดยใช้ข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ถึงปี พ.ศ. 2548

ผลการศึกษาพบว่า เงินทุนเคลื่อนย้ายจากต่างประเทศทั้งหมด และเงินทุนเคลื่อนย้ายจากต่างประเทศ (ไม่รวมสินเชื่อการค้า และเงินทุนอื่นๆ) ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในทิศทางตรงข้าม ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่ประเทศไทยมีการผ่อนคลายการควบคุมปริวรรตเงินตรา ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศ จึงทำให้มีการไหลเข้าออกของเงินทุนจากต่างประเทศมากขึ้น โดยมีสัดส่วนของการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศเพียงเล็กน้อย และส่วนที่เหลือเป็นการให้สินเชื่อเกือบทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อระยะสั้น จึงทำให้มีการไหลเข้าออกจากระบบเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว โดยที่ยังมิได้นำเงินทุนดังกล่าวเข้าไปใช้เพื่อก่อเกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก็มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในทิศทางตรงข้ามเช่นกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากผลของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นในปี 2540 จึงส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจของไทยยังคงชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกลับมีการไหลเข้าสู่ประเทศไทยมากกว่าการไหลออกจากประเทศไทยโดยตลอด ถึงแม้จะอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าวก็ตาม ซึ่งเป็นผลมาจากการที่บริษัทแม่ได้เข้ามาเพิ่มทุนให้กับบริษัทลูกที่ประสบปัญหาทางการเงินจากการลอยตัวค่าเงินบาท และสภาพคล่องที่ตึงตัวในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ นอกจากนี้ อาจเป็นผลมาจากการที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงมาก ได้ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการเข้ามาลงทุนของต่างประเทศเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินหรือระบบธนาคารมีการพัฒนาที่ดี กล่าวคือ มีความสามารถในการจัดสรรเงินทุนจากต่างประเทศไปสู่ภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเช่นกัน โดยการเคลื่อนย้ายเงินทุนจากต่างประเทศทั้งหมด เงินทุนจากต่างประเทศ (ไม่รวมสินเชื่อการค้า และเงินทุนอื่นๆ) และเงินกู้จากต่างประเทศ ในช่วงที่ระบบเศรษฐกิจไทยมีการพัฒนาของระบบธนาคารที่ดี ส่งผลให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในทิศทางเดียวกัน โดยเงินกู้จากต่างประเทศส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากที่สุด

ส่วนทางด้านเทคโนโลยี ที่มาพร้อมกับเงินทุนจากต่างประเทศ ที่มีผลให้เกิดผลิตภาพในการผลิต และส่งผลเกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ หรือเกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามมานั้น ในการศึกษาครั้งนี้กลับไม่พบว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่มาพร้อมกับเงินทุนต่างประเทศประเภทต่างๆ จะสามารถส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการถ่ายทอดทางเทคโนโลยีที่มาพร้อมกับเงินทุนต่างประเทศนั้น อาจยังต้องใช้เวลาในการปรับตัว จนกว่าจะก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดขึ้น นอกจากนี้ การนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศนั้นอาจไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจัยการผลิตในประเทศ หรือยังมิได้มีการทุ่มเทการค้นคว้า วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับประเทศ

สำหรับเงินทุนจากต่างประเทศ ประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์และบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นฐานอยู่นอกประเทศ พบว่า ไม่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากเงินทุนทั้งสองประเภทนี้ถือว่าเป็นเงินทุนระยะสั้น โดยเงินลงทุนในหลักทรัพย์เป็นเงินลงทุนที่เข้ามาสู่ตลาดทุน มีส่วนช่วยเสริมสภาพคล่องให้กับตลาดทุนและเป็นแหล่งระดมทุนของภาคเอกชนในประเทศ แต่นักลงทุนต่างประเทศจะเข้ามาลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในภาคเศรษฐกิจที่สามารถทำกำไร มี

ความเสี่ยงน้อย และมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ จึงทำให้มีความไม่แน่นอนในเรื่องของระยะเวลาที่เงินลงทุนจะอยู่ภายในประเทศ

ส่วนบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นฐานอยู่นอกประเทศนั้น เป็นเงินทุนที่นักลงทุนบุคคลธรรมดาและนักลงทุนประเภทสถาบันที่ไม่ได้มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศได้นำเข้ามาฝากไว้ในบัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นฐานนอกประเทศที่เปิดไว้กับธนาคารพาณิชย์เท่านั้น โดยได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยเงินฝาก อย่างไรก็ตาม เงินทุนประเภทนี้มักจะนำเข้ามาพักไว้ชั่วคราวเพื่อมองหาแหล่งลงทุนที่เหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. เนื่องจากเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิต่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาสู่ประเทศไทยนั้น มีสัดส่วนของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพียงเล็กน้อย ในขณะที่ส่วนใหญ่เป็นเงินทุนระยะสั้น ดังนั้นทางการจึงควรมีมาตรการที่เข้ามาควบคุม หรือรองรับเงินทุนต่างประเทศเหล่านี้ เพื่อมิให้มีมากเกินไป จนส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจได้ นอกจากนี้ ทางการควรมีมาตรการส่งเสริมให้มีเงินออมภายในประเทศเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการลดการพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ

2. ถึงแม้เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาสู่ประเทศไทยในช่วงที่ทำการศึกษานั้น จะส่งผลทางลบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินในปี พ.ศ. 2540 ดังนั้น หากผลของภาวะดังกล่าวหมดไป เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก็ยังคงเป็นเงินทุนที่มีประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจในระยะยาว เนื่องจากสามารถก่อให้เกิดการจ้างงาน การถ่ายทอดเทคนิคและวิทยาการที่ทันสมัย และเกิดการพัฒนามูลฐานภายในประเทศเพิ่มขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ ทางการจึงควรมีนโยบายส่งเสริมให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น

3. เนื่องจากการพัฒนาของระบบการเงินภายในประเทศที่ดี มีส่วนช่วยให้เกิดการจัดสรรเงินทุนไปสู่ภาคการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้ ดังนั้น ทางการจึงควรส่งเสริมให้ระบบการเงินภายในประเทศ มีการพัฒนาที่ดีอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้าน

รูปแบบ และการให้บริการทางการเงินที่หลากหลาย อันจะส่งผลให้เกิดการบริหารเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และนักลงทุนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. เพื่อแสดงให้เห็นบทบาทของเงินทุนต่างประเทศอย่างแท้จริง จึงควรมีการศึกษาโดยจำแนกข้อมูลแต่ละประเภทให้มีความละเอียดมากขึ้น กล่าวคือ ควรทำการวิเคราะห์เป็นรายภาคเศรษฐกิจ หรืออุตสาหกรรม ซึ่งจะทำได้วิเคราะห้ผลของการเปลี่ยนแปลงปัจจัยทางด้านต่างๆ และบทบาทของเงินทุนต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

2. เพื่อแสดงให้เห็นบทบาทของเงินทุนเคลื่อนย้ายจากต่างประเทศในแนวทางอื่นๆ จึงควรประยุกต์ระบบสมการเกี่ยวเนื่อง (Simultaneous Equation) หรือใช้วิธีการทางเศรษฐมิติแนวทางอื่นมาพิจารณา เนื่องจากเงินทุนจากต่างประเทศที่เข้ามาสู่ประเทศไทยนั้น อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งอื่น เช่น การลงทุนภายในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น ก่อนที่จะก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามมา